

מקורות לפרשת בלק תש"פ – מתי תתממש נבואת "אחרית הימים"?

1. **במדבר כג:** וישא משלו ויאמר מן ארם ינחני בלק מלך מואב מהררי קדם, לכה ארה לי יעקב ולכה זעמה ישראל: מה אקב לא קבה א-ל ומה אזעם לא זעם ה' ... כי מראש צרים אראנו ומגבעות אשורנו, הן עם לבדד ישכן ובגוים לא יתחשב – רמב"ן: כאשר אני רואה אותו עתה שוכן לבדו, כן ישכון לעולמים בטח בדד ... והוא יהיה לראש לעולם ואין אומה שתתגבר עליו ולא שיטפל הוא אליהם.

במדבר כד: לכה איעצך אשר יעשה העם הזה לעמך באחרית הימים ... אראנו ולא עתה אשורנו ולא קרוב, דרך כוכב מיעקב וקם שבט מישראל ... והיה אדום ירשה והיה ירשה שער איביו.

2. **בבא בתרא יד,ב:** משה כתב ספרו ופרשת בלעם - **תשובות חתם סופר י"ד שנו:** אין בכל התורה דבר שאין אנו בעצמנו עדי ראה, כל מופתי מצרים ומדבר נעשו לפני שישים ריבוא ... ומה שנעשה לפני מצרים ראו האבות ... ואפילו בריאת העולם ומעשה הנחש בגן עדן ... אדם הראשון ראה בעצמו ... חוץ מפרשת בלעם, כי מי הגיד לנו מה היה בין מלך מואב ובין קוסם אחד, בלעם, שבא לארצו.

3. **במדבר כד:** ועתה הנני הולך לעמי, לכה איעצך אשר יעשה העם הזה לעמך באחרית הימים ... אראנו ולא עתה אשורנו ולא קרוב דרך כוכב מיעקב וקם שבט מישראל ומחץ פאתי מואב וקרקו כל בני שת: והיה אדום ירשה והיה ירשה שער איביו - **אברבנאל:** איך ייקרא 'עצה' מה שיהיה באחרית הימים? כי העצה לא תבוקש על מה שיעשה הזולת ... אלא ניקח עצה בדברים שהם בנו ונפעלים בנו? ... אלא פשט הכתוב הוא שהעצה הייתה לבלק שילך לו ולא יחוש ולא יפחד מישראל, לפי שמה שיעשה ישראל לעמו לא יהיה אלא באחרית הימים ... ודיה לצרה בשעתה.

רמב"ם הלכות מלכים יא: וכל מי שאינו מאמין בו או שאינו מחכה לביאתו – לא בשאר נביאים בלבד הוא כופר אלא בתורה ובמשה רבינו, שהרי התורה מעידה עליו שנאמר 'ושב ה"א את שבותך ורחמך ושב וקבצך מכל העמים' ... ואף בפרשת בלעם נאמר, ושם נִבְא בשני המשיחים: במשיח ראשון שהוא דוד שהושיע ישראל מיד צריהם, ובמשיח האחרון שמושיע מיד בני עשו: 'אראנו ולא עתה' זה דוד, 'אשורנו ולא קרוב' זה מלך המשיח; 'דרך כוכב מיעקב' זה דוד, 'וקם שבט מישראל' זה מלך המשיח; 'ומחץ פאתי מואב' זה דוד שנאמר 'ויך את מואב וימדדם בחבל', 'וקרקו כל בני שת' זה מלך המשיח שנאמר בו 'ומשלו מים עד ים'; 'והיה אדום ירשה' – לדוד, שנאמר 'ותהי אדום לדוד לעבדים', 'והיה ירשה שער איביו' – זה המלך המשיח שנאמר 'ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו'.

4. **בראשית ב:** ויכל אלוקים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה וישבת ביום השביעי מכל מלאכתו אשר עשה: ויברך אלוקים את יום השביעי ויקדש אתו כי בו שבת מכל מלאכתו אשר ברא אלוקים – **לעשות - רש"י בראשית רבה יא:** 'ועשה' אין כתיב כאן אלא 'לעשות', לומר שהכול צריך תיקון.

רמב"ם הלכות מלכים יא: מחשבות בורא העולם – אין כוח באדם להשיגם... וכל הדברים האלו של ישוע הנצרי ושל זה הישמעאלי שעמד אחריו, אינן אלא לישר דרך למלך המשיח ולתקן העולם כולו לעבוד את ה' ביחד. כיצד? כבר נתמלא העולם מדברי המשיח ומדברי התורה ומדברי המצוות ופשטו דברים אלו באיים רחוקים ובעמים רבים ערלי לב, והם נושאים ונותנים בדברים אלו, אלו אומרים: מצוות אלו אמת היו, וכבר בטלו בזמן הזה ואלו אומרים: דברים נסתרים יש בהן ואינן כפשוטן ... וכשיעמוד המלך המשיח באמת ויצליח וירום וינשא, הם כולם חוזרים ויודעים ששקר נחלו אבותיהם.

רמב"ם שם: א. זה שנאמר בישיעה 'וגר זאב עם כבש ונמר עם גדי ירבץ' - משל וחיידה וענין הדבר שיהיו ישראל יושבין לבטח עם רשעי עכו"ם המשולים כזאב ונמר. ב. כשתתיישב ממלכתו ויתקבצו אליו כל ישראל. ג. ובאותו הזמן לא יהיה שם לא רעב ולא מלחמה ולא קנאה ותחרות שהטובה תהיה מושפעת הרבה וכל המעדנים מצויין כעפר. ד. ולא יהיה עסק כל העולם אלא לדעת את ה' בלבד ולפיכך יהיו ישראל חכמים גדולים ויודעים דברים הסתומים וישיגו דעת בוראם.

ספר השיחות תשנ"ב ב/368: במשך כל הדורות התנהלו ריבוי מלחמות בין אומות העולם שגרמו הרס וחורבן ... ועל כורחך צריך לומר, שהסיבה האמתית לכך שבתקופה האחרונה ניכרת השאיפה לגמר ולסיום תקופת המלחמות בעולם והתחלת תקופה חדשה של קיום העולם על פי צדק וישר, שלום ואחדות. . . [היא] מפני שמתקרבים לזמן שאודותיו הכריזו הנביאים "וכתתו חרבותם לאתים".